

Több év tapasztalatai győztek meg arról, hogy a tanulók tudásának gyarapításához, véleményalkotásuk fejlesztéséhez, reális döntések hozatalához óriási segítség a versenyfeladatokkal való foglalkozás. Jelenti az ismeretanyag állandó felújítását, a szakmai könyvek tervszerű tanulmányozását, a folyamatos önképzést, felkészülést különböző tanulmányi versenyekre, és ezeken kívül megmérettetésre ad alkalmat. Véleményem szerint a képességek kibontakoztatása csak akkor lehet eredményes, ha van lehetőség erőpróbára, másokkal való összehasonlításra. Ez egyben a tanuló tudásának önkontrollja is. Hiányosságokat tárhat fel, visszavethet, megtorpanást okozhat, de a sikeres munka serkentő hatása mindig erőt ad. A tanár dolga, hogy ennek a folyamatnak minden mozzanatára odafigyeljen. Vállalnia kell a folyamatos irányítást. Nálunk ez azt jelentette, hogy bármelyik tanuló bármikor, szünetekben vagy délután is, otthon vagy az iskolában felkereshetett, ha valamilyen problémával nem boldogult. Tudnom kellett, mikor van szükség biztatásra, mennyi segítséget adjak, milyen szakkönyvet kell ajánlanom, hogy lendületük, akarásuk megmaradjon, és a pillanatnyi kudarc teljesítményt fokozó tényezővé váljon. Utólag visszagondolva, azt hiszem, ez volt munkám legnehezebb része. Ezek természetesen túlnőnek egy szaktanár mindennapi kötelességén. Senki nem kéri számon elmulasztásukat. Még nem találták ki a tehetséggondozás „mértékét”. Ezt csak szenvedélyesen, megszállottsággal lehet csinálni, amely elvezet az együttműködés sok-sok öröméhez.

Munkánkra felfigyelt a KöMaL Fizika rovatának szerkesztősége. Egyre több tanítványom kapott meghívást az Ifjúsági Fizikus Ankét téli és tavaszi előadásaira. Ezek rendkívül hasznosak voltak számunkra, hiszen gyarapodott tudásuk, kapcsolatba kerültek az ország legtehetségesebb tanulóival, tájékozódhattak egymás felkészültségéről.

Talán legsikeresebb évünk 1973 volt. *Bari Ferenc* első, *Bari Eszter* második, *Mester János* harmadik helyezett lett a KöMaL versenyen. 1974-ben *Faragó Béla* első, *Kisvárdai László* hatodik, *Vass Albert* kilencedik helyezett lett a KöMaL pontversenyben. *Faragó Béla* kiemelkedő teljesítménye alapján tagja lett az olimpiai keretnek.

Sikerekben gazdag év volt 1975 is. *Kókai László* második, *Samu Péter* és *Faragó Béla* harmadik, *Kisvárdai László* hatodik helyezést ért el a KöMaL versenyen. Faragó Béla harmadikos létére bekerült az NDK-ba utazó csapatba. Nehezen vártuk a híreket Güstrowból, az olimpia színhelyéről. Leghamarabb a Népszabadság 1975. július 16-i számának egyik cikkéből értesültem az eredményekről: „Az NDK-beli Güstrowban a Nemzetközi Fizika Diákolimpián kilenc ország képviselői vettek részt. Második díjat nyert Faragó Béla, a csongrádi Batsányi János Gimnázium tanulója.” Sikerült!

1976-ban a KöMaL-versenyen *Samu Péter* első, *Blázsik Zoltán* második, *Kókai László* harmadik helyezett lett.

Faragó Béla tovább folytatta nagyszerű szereplését. Nagykanizsán a Zemplén Győző emlékversenyen első helyezést ért el, és iskolánk elnyerte a Zemplén-emlékplakettet. Még ebben az évben az OKTV-n harmadik díjat kapott, és biztos tagja maradt az olimpiai csapatnak.

Magyarország rendezte a fizika diákolimpiát 1976-ban. Faragó a példamegoldások után még az élen állt, de mérésben hibázott, és így „csak” dicsérettel végzett. Ez a nagy tehetséggel megáldott, sokoldalú tanuló annyi hírt, dicsőséget hozott iskolájának, városának, de az országnak is, amit akár az iskola, akár a város nagyobb elismeréssel honorálhatott volna. Talán lelkesebb lokálpatriótává vált volna a Központi Fizikai Kutató Intézet mostani munkatársa, ma Franciaországban dolgozó atomfizikus. Jól sikerült szereplésünk a Budó Ágoston Emlékversenyen is. *Faragó Béla* és *Kisvárdai László* első, *Kókai László* harmadik, *Blázsik Zoltán* negyedik, *Samu Péter* ötödik helyezést ért el. Ez év októberében kapott értesítést *Blázsik Zoltán*, *Kókai László*, *Samu Péter* a diákolimpiai kerettagságról.

A Csongrád Megyei Hírlap 1977. március 11-i száma cikket közölt „Évek óta az országos élvonalban” címmel arról, hogy készül négy csongrádi gimnazista a diákolimpiára. Érdemes idézni a négy megszálltatott tanuló gondolatait:

Kisvárdai László: „Korábban az idegen nyelvek vonzottak. A fizika iránti érdeklődésem ebben az iskolában bontakozott ki. Villamosmérnöknek készülök, bízom abban, hogy eddigi tanulmányaimat jól hasznosíthatom majd.”

Kókai László: „Számomra nem jelent megterhelést a külön vállalt munka, mert élvezettel végzem a kísérleteket és a versenyfeladatokat megoldását. Szinte hiányozna, ha abba kellene hagynom.”

Blázsik Zoltán: „Legnagyobb ismeretanyagom fizikából és matematikából van. Ez természetes, mint ahogy az is, hogy más tárgyakból is igyekszem jól szerepelni. Nem várom, hogy történelemből vagy magyarból csak azért kapjak jobb jegyet, mert fizikából többet tudok.”

Samu Péter: „Ha kijutunk a diákolimpiára, szeretnénk úgy szerepelni, hogy iskolánk, társaink büszkék legyenek ránk.”

Nekik nem sikerült a négyes csapatba bekerülni, de azért büszkék voltunk rájuk, és azok vagyunk most is a mérnökökre (Kókai László, Kisvárdai László), a matematikusra (Blázsik László), a fizikusra (Samu Péter).

Az 1977-es KöMaL-eredmények: *Kisvárdai László* és *Blázsik Zoltán* negyedik, *Szabó László* hetedik, *Kókai László* kilencedik, *Samu Péter* tizenegyedik lett.

Az OKTV-n ezúttal *Kisvárdai László* szerepelt kiválóan, harmadik helyezést ért el. Ismét sikeres volt szereplésünk a Budó-versenyen, *Blázsik Zoltán* és *Kisvárdai László* első, *Kókai László* második, *Samu Péter* hatodik lett.

Ez az év fordulópont a szakosított osztályok történetében. Egyértelműen kimondták, meg kell szüntetni az ilyen jellegű képzést. Felerősödött azok hangja, akik akkor sem bizonyítottak, amikor lehetőséget kaptak. „Nincs szükség elitképzésre” – hangoztatták, ... „oktatásunk leglátványosabb zsákutcája” – olvashattuk pedagógiai cikkekben.

Utolsó csoportunk 1982-ben érettségizett. Megszűnt egy képzési forma, aminek eredményessége aligha vitatható. Néhány kiemelt iskola átmentette tagozatait, talán nálunk is érdemes lett volna harcolni érte. Különösen indokoltnak látszik ez akkor, ha megyei, illetve országos összehasonlításokat teszünk.

Az 1966-tól 1980-ig 15 év összesített eredménye alapján készült országos rangsorolásban iskolánk a nyolcadik helyre került, vidéki iskolák közül csak a debreceni Kossuth Lajos Gimnázium előzte meg.

Természetes, hogy a szakosított tantervű képzés tanulságai többféle megközelítésben értelmezhetők. Számomra legfontosabb volt az a bizonyosság, hogy a továbbtanulók pályairányultságuktól függetlenül megfelelő felkészítést kaptak, a reál tantárgyak iránt érdeklődőket pedig kimagasló teljesítményekre ösztönözte.

Szucsán András Csongrád, Batsányi János Gimn.